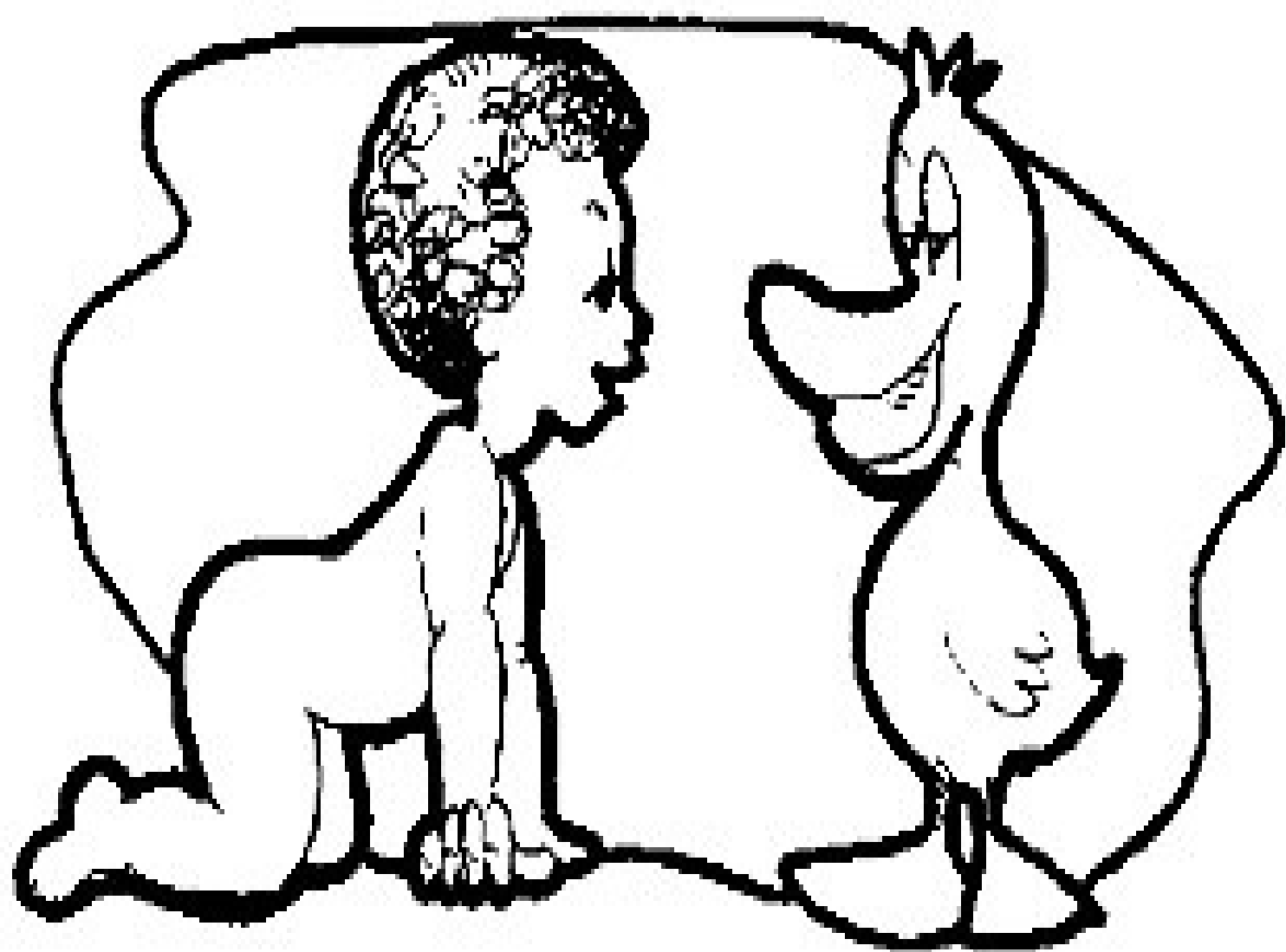

Ke Orrenge Ng Diak?

written by Rachel Nabeyama
illustrated by Donald Buchholz & Starla Stone

Table of Contents

KE ORRENGES NG DIAK?

[Chisel a Bebil a Charm](#)

[Ng Sebechel A Noa el Mengedecheduch](#)

[Omelechelbel A Malk](#)

[Telungalek Er A Debar](#)

[Telungalek Er A Charm](#)

[Bechetemlemla el Mechas me a Chermel el Babii](#)

**NG
SEBEHEL
A NOA EL
MENGEDECHEDUCH**

Momes er rikr.

Ng ngara kemesang?

Morrenges.

Ng ngara kerongesii?

Ng sebecchel a Noa el mangedecheduch?

"Morrenges," ng kmu a Kuma.

"Morrenges a ngerel a debar. Morrenges a ngerel a malk. Te chadecheduch."

A debar a kmo, "Kuak, kuak, kuak."

A dechuu el malk a kmo, "Kruk, kruk, kruk."

A ngalekel a malk a kmo, "kuik, kuik, kuik."

"Cho," ng kmu a Ema.

"Morrenges e Noa. Morrenges a ngerel a debar. Morrenges a ngerel a malk. Te chadecheduch."

"Ng sebechem el mangedecheduch e Noa? Ka mongedecheduch er kemam."

"A Noa a dirk kekerei."

Ng kmu a Kuma. "Ng diak el sebechel el mangedecheduch."

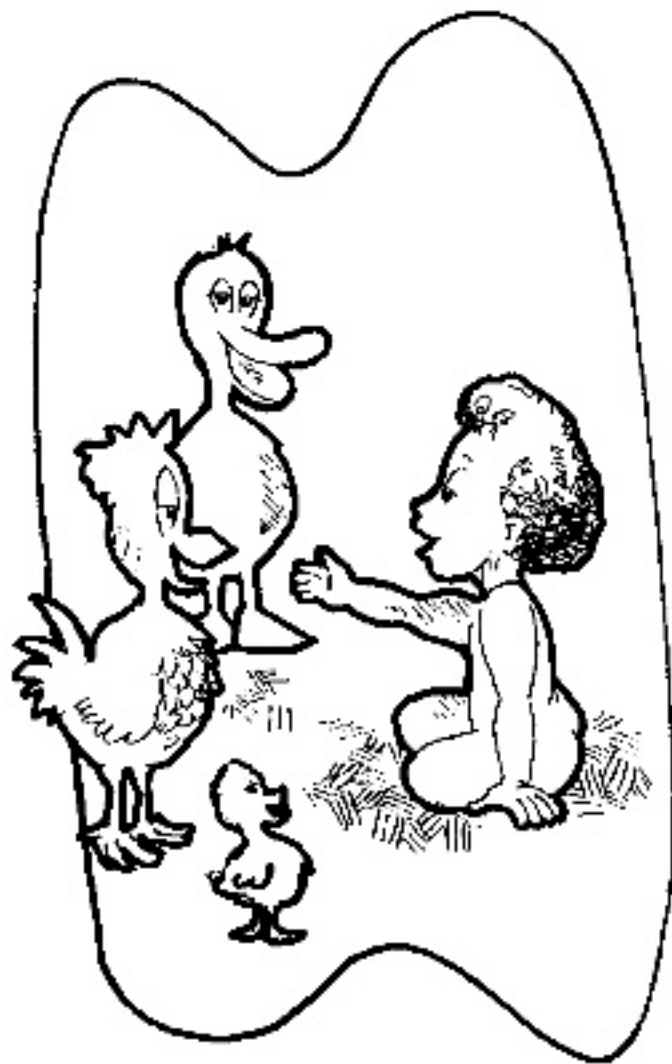
"A kekere el malk a sebechel el mangedecheduch." Ng kmu a Ema.

"Me a kekere el debar me ng mangedecheduch. E kau e Noa? Ke mangedecheduch ng diak? "Kauk," a debar a mangedecheduch.

"Kauk, kuak, kuak."

"Kuak." ng dillii a Noa.

"Cho," a Ema a kmung. Morrenges. A Noa a mangedecheduch er a debar. "Kuak," ng kmu a Noa.

"Kuak, kuak," Ng kmu a debar.

"Kuak, kuak, kuak."

A Noa a ulerrenges er a debar.

"Kuak, kuak, kuak!"

Ng milengedecheduch.

"Kuak, kuak, kuak."

Activity 1

Ka mosuub el melekoi e ua aika el charm.

1. Ng ngara ng kmu a bilis?
2. Ng ngara ng kmu a kaming?
3. Ng ngara ng kmu a katuu?
4. Ng ngara ng kmu a kerebou?

5. Ng mekera a lorros a malk?
6. Ng ngara ng kmu a dechuu el malk?
7. Ng ngara ng kmu a babii?
8. Ng mekera llangel a tolechoi?
9. Ng ngara ng kmu a kiuid?
10. Ng ngara ng kmu a dechedech?

**OMELECHEIBEL
A
MALK**

"Momes e Kuma," ng kmu a Ema. "Momes er ngak. Ak merdekek1.
Ak suebek. Ng kmal omosiroi."

"Ka mesa a malk." Ng kmu a Ema. "Ng mekera e chedei?"

"Ng melechong." Ng kmu a delal. "Ng melecho er a chebechab."

"Ka mesang. Ng mla mo beches." A malk a milekiis e merael.

A Ema a mlo er a chebechab. Ng mesuub er a malk.

A delal a milsang. Bo mcheroid er a chebechab.

"Ka mesekau. Ke di badekeuall el ta el chad."

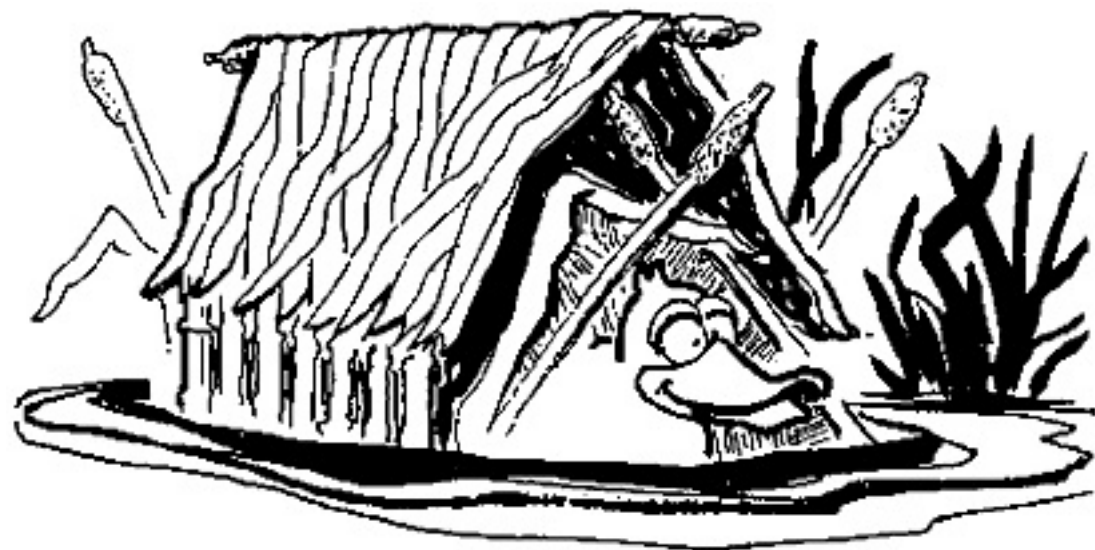
Ng kmu a delal a Ema.

"A malk a melecholb a chebechab. E a rechad a melecholb a ralm.
Ng kmu a delal a Ema.

"Mereched el mei e Ema." I' delal a kmung. Ng kirem el mo
melechong.

Telungalek
Er A Debar

Ngika a debar. A ngklel a Bib. Ng Kekere el bibrurek el debar.
Tiakid a blil a Bib.

Ngika a delal me a demal a Bib me tirka rebebil er ngii.

A buik a melai er a chesmerel a blil a Bib. "Bo er a chereomel me mosiik a ulad."

Tirkakid el ngar er a chereomel. Te osiik a ulad. "Chedam, ng soak

el mo er a omoachel. Ng soak el mo melai a mekekere el ngikel."
Ng kmu a Bib.

"Ng diak, ke kmal dirk! kekerei. Ng diak el sebechem el mo er a
omoachel." Ng dilu a demal.

A Bib a mlo er a delal. "Chedil, ng soak el 'Do osiik a ngikel."

"Ng diak." A delal a dilung. "Ke kmal dirk kekerei. Mosiik a ulad

kau me ngak."

A Bib merolang. "Ng kmal soak el mo er a omoachel. Ak mo melai

a ngikel." Ng ulsiuklii a kerebou. "Ng ngar er ker a omoachel?" Ng uleker a Bib. "Ng soak el mo melai a ngikel."

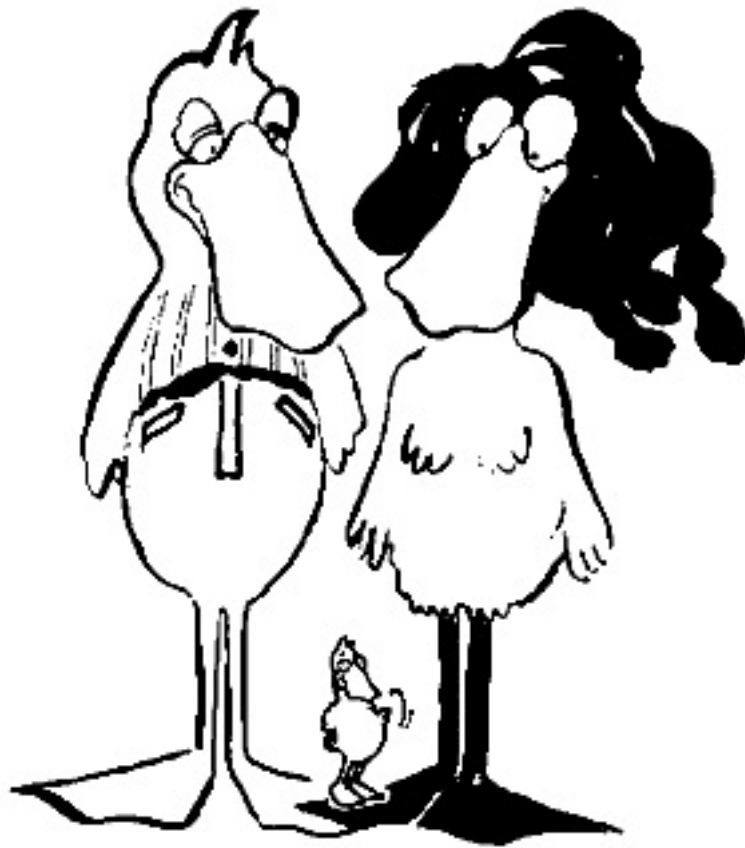
"Lak bo er a omoachel. Ke kmal kekerei." Ng dilu a kerebou.

A Bib a uleker. Ng mirrael el mo metik er a bills. A bills a ultirii. Ng kmal mlo medakt. Ng uleldiu, "Kuak! Kuak!"

Ng dimlekea lebo er a omoachel. Ng liluut el mo osiik a ulad.

KER

Momes er a picture e molilt er a correct el sentence.

1.
 - a. A Bib a kekere el debar.
 - b. A Bib a klou el debar.
 - c. Tia a blil a Bib.

2.
 - a. A Bib a kekere el debar.
 - b. Tia a blil a Bib.
 - c. Te osiik a ulad.

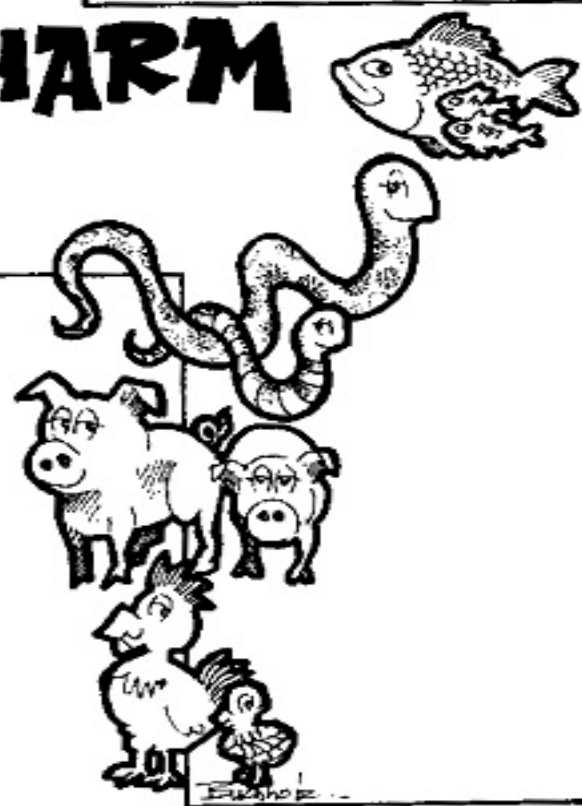
3. a. A Bib a mo er a omoachel.
 b. A Bib a chiliis er a bills.
 c. A bills a ultirii.

4. A demal me a delal a Bib a osiik a
- a. katuu
 - b. beab
 - c. ulad

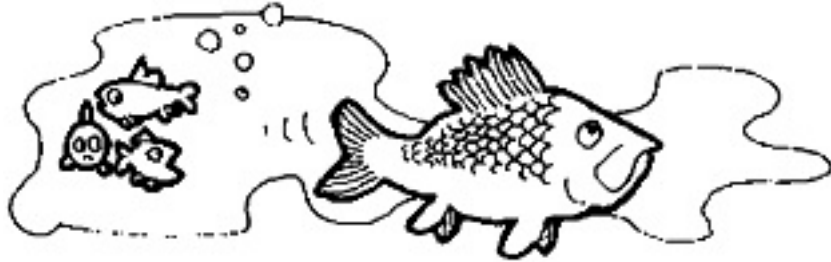

TELUNGALEK ER A CHARM

A bebil er charm a diak loungerachel a ngalekel .

A ngikel a tang.

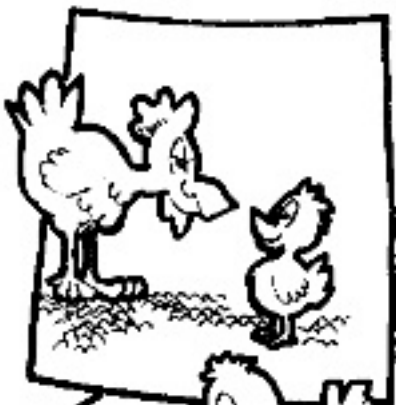

Me a bersoech me ng tang.

Me a insecs me ng dirrek el diak loungerachel a ngalekel.

A bebil er a charm a omekeroul a ngalekel.

Uaia a malk.

Me a suebek el charm.

Me a kerebou

Me a babii.

Me a rechad.

A tolechoi a kmal meringel a ulekerulel.
Ng ousbech a beltik el reng er a chedam
me a chekil. Kede omeka er ngii. Kede
melecholb er ngii. Kede omail er ngii.
Ng mesuub a betok el tokoi.

Bechetemlemla
Mechas me a
Chermel el Babii

A Ta el bechetemlemla el mechas a milriik e metik a udoud. Ng ulemdasu el kmo. "Ak bai mo er a makit me a ak mecherar a cheremek el babii."

Ng mlo me ng mecherar a babii e milrael el mo metik er a kakine.

Ngii el bechetemlemla el mechas kmo, "Babii, babii, mongeur tia el kakine."

"Ng chetik," ng dilu a babii.

Ngii el bechetemlemla el mechas a liluut el merael e mlo metik er a bilis.

"Bilis, bilis, bengchii a babii e ng chetil el mo oleong er a kakine. Ng mo diak bo krei e ng mo milkolk." A bilis a ulekor.

Ngii el bechetemlemla el mechas a liluut el merael. Ng ulsiuklii a sengsongd.

"Sengsongd, sengsongd, mchelebedii a bilis me lebengchii a babii e ng chetil el mo oleong er a kakine."

A sengsongd a ulekor.

Ngii el mechas a liluut el merael. Ng ulsiuklii a ngau. "Ngau, ngau, mderur a sengsongd e ng chetil el mengelebed er a bilis. A bilis a chetil el omangch er a babii. A babii a chetil el oleong er a kakine. Ak mekerang e mo remei?"

A ngau a ulekor.

Ng liluut ngii el mechas el merael e ulsiuklii a ralm. "Ralm, ralm, msebsii a ngau e ng chetil el melul er a sengsongd. A sengsongd a chetil el mengelebed er a bilis. A bilis a chetil el omangch er a babii. A babii a chetil el mo oleong er a kakine. Ak mo el mo diak bo krei e ng mo klebesei.

A ralm a ulekor.

Ngika el bechetemlemla el mechas a liluut el merael. Ng mlo
osiuklii a ox. "Ox, ox, mngilmii a ralm e ng chetil el melubs er a
ngau. A ngau a chetil el melul er a sengsongd. A sengsongd a chetil
el mengelebed er a bilis. A bilis a chetil el omangch er a babii. A
babii a chetil el mo oleong er a kakine. Ng kmal dikea roel e bo
krei."

A ox a ulekor.

A bechetemlemla el mechas a liluut el merael e ulsiuklii a ta el rubak. "Rubak, rubak, mokodir a ox e ng chetil el melim er a ralm. A ralm a chetil el omekoad er a ngau. A ngau a chetil el melul er a sengsongd. A sengsongd a chetil el mengelebed er a bilis. A bilis a chetil el omangch er a babii. A babii a chetil el mo oleong er a kakine. Ng mo diak bo krei e ng mo klebesei."

A rubak a ulekor.

Ng liluut el merael ngii el mechas e miltik er a elil. "Chekil, chekil, mkebsii a rubak. Ng chetil el omekoad er a ox. A ox a chetil el melim er a ralm. A ralm a chetil el melubs er a ngau. A ngau a chetil el melul er a sengsongd. A sengsongd a chetil el mengelebed er a bilis. A bilis a chetil el omangch er a babii. A babii a chetil el mo oleong er a kakine. Ng dikea a rolel e bo krei."

A chekil a ulekor.

Ngika el bechetemlemla el mechas a liluut el merael e miltik er a beab. "Beab,beab, mkimekmii a chekil, Ng chetil el omekoak er a ox. A ox a chetil el melim er a ralm. A ralm a chetil el melubs er a ngau. A ngau a chetil el melul er a sengsongd. A sengsongd a chetil el mengelebed er a bilis. A bilis a chetil el omangch er a babii. A babii a chetil el oleong er a kakine. Ngak a dikea bo krei e ng kebesengei."

A beab a ulekor.

Ngika el mechas liluut el merael. Ng ulsiuklii a katuu. "Katuu, katuu, bengchii a beab e ng chetil el mengmokm er a chekil. A chekil a chetil el mengabs er a rubak. A rubak a chetil el omekoad er a ox. A ox a chetil el melim er a ralm. A ralm a chetil el melubs er a ngau. A ngau a chetil el melul er a sengsongd. A sengsongd a chetil el mengelebed er a bilis. A bilis a chetil el omangch er a babii. A babii a chetil el mo oleong er a kakine. Ng dikea kbo er a blik e ng mo klebesei.

A katuu a kmo, "Beskak a imelek el milk me kulim e bochu kbekodir a beab." Ngika el bochetemlemla el mechas a milsa a

imelel ngii el katu el milk.

Ngika el katu a di ngilim a milk e mocha oldellai er a beab. A beab

a mocha mengmokm er a chekil. A ekil a mocha mengabs er a rubak. A rubak a mocha oldellai er a ox. A ox a mocha melim er a ralm. A ralm a mocha melubs er a ngau. A ngau a mocha melul er a sengsongd. A sengsongd a mocha mengelebed er a bilis. A bilis a mocha omangch er a bilis a mocha omangch er a babii. A babii a di silechesokl el ongeur a kakine. Ngika el bechetemlemla el mechas a mlochu sebechel el mo remei er itia el kebesengei.

